

30 Νοεμβρίου, 1989

(ΣΑΒΒΙΔΗΣ, ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, Διστές)

ΧΡΙΣΤΑΚΗΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ,

Εφεσείων,

v.

ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,

Εφεσίβλητης.

(Ποινική Έφεση Αρ. 5094).

Ποινή — Ανθρωποκτονία κατά παράβαση του άρθρου 205 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154 — Πρόκληση στρεφομένη κατά της οικογενειακής ζωής δράστη, συνεχισθείσα για μεγάλο χρονικό διάστημα και παρά τις προσπάθειες του δράστη να αποτρέψει την συνέχισή της — Υπό τις περιστάσεις ποινή φυλακίσεως δώδεκα ετών είναι έκδηλα υπερβολική — Μείωσή της σε φυλάκιση οκτώ ετών. 5

Ο εφεσείων είναι αστυνομικός. Ενωμφεύθη το 1971. Από τον γάμο του απέκτησε 2 τέκνα. Το 1987 ο Μ.Κ. 9 Ευαγόρου συνήψε δεσμό με την σύζυγο του εφεσείοντα. Αργότερα, εκείνη αποφάσισε να διακόψει τον δεσμό, αλλά ο Μ.Κ. 9 επέμενε. Επανειλημμένα ο Μ.Κ. 9 περνούσε έξω από το σπίτι του εφεσείοντα, συνοδευόμενος είτε από τον Μ.Κ. 8 Δημοσθένους, είτε από το θύμα είτε και από τους δυό μαζί. Σε δυό περιπτώσεις ο Μ.Κ. 9 κατέφυγε και στην απειλή. 10 15

Όταν η σύζυγός του ανάφερε στον εφεσείοντα την όλη κατάσταση, ο τελευταίος ζήτησε από τον Ευαγόρου και του συντρόφους του να σταματήσουν την ενόχληση. Ζήτησε βοήθεια συγγενών και φίλων. Άλλαξε αριθμό τηλεφώνου. Όλες, όμως, οι προσπάθειες αποδείχθηκαν μάταιες. 20

Την ημέρα του εγκλήματος ο εφεσείων ακολούθησε ένα αυτοκίνητο, που μόλις είχε περάσει έξω από το σπίτι του, και όταν διαπίστωσε ότι μέσα ήταν οι Μ.Κ. 8 και 9, τους κάλεσε σπίτι του για να τους αντικρύσει μπροστά σε 2 γειτόνισες και

να τους ρωτήσει αν αυτές είχαν μιλήσει υβριστικά για την σύζυγό του.

5 Σε λίγο έφθασε και το θύμα. Ο εφεσείων το προσκάλεσε σπίτι του. Εκεί στην παρουσία των Μ.Κ. 8 και 9 ρώτησε το θύμα γιατί συνεχίζει να έρχεται έξω από το σπίτι του και να ενοχλεί την γυναίκα του. Το θύμα απάντησε: «Εσύ δεν είσαι άνθρωπος».

10 Τότε ο εφεσείων πήγε σε διπλανό δωμάτιο, πήρε το υπηρεσιακό του περίστροφο, ακολούθησε το θύμα, που στο μεταξύ είχε μπει στο αυτοκίνητό του, το πυροβόλησε και όταν αυτό βγήκε τραυματισμένο από το αυτοκίνητο, το πυροβόλησε ακόμα δυο φορές. Το θύμα τελικά υπόκυψε στα τραύματά του.

15 Στη θεληματική του κατάθεση προς την αστυνομία ο εφεσείων είπε: «Όταν άκουσα (εσύ δεν είσαι άνθρωπος) με σκούλλησαν τα νεύρα τζιζιά εν αθθυμούμαι τίποτε».

Ισχυρισμός του εφεσείωντα για συναισθηματική διαταραχή, λόγω της συμπεριφοράς του θύματος και των φίλων του, έγινε δεκτός από τον δικηγόρον της κατηγορούσας αρχής.

20 *Το Ανώτατο Δικαστήριο, αποδεχόμενο την έφεση, αποφάνθηκε:*

25 (1) Η σοβαρότητα του εγκλήματος και ο τρόπος εκτέλεσews του ήταν πολύ επιβαρυντικά για τον εφεσείωντα. Όμως, το γεγονός αυτό πρέπει να εξετασθή υπό το πρίσμα της όλης υπόθεσης και ιδιαίτερα της προκλητικής συμπεριφοράς του θύματος και των φίλων του.

30 (2) Κατά την επιμέτρηση ποινής για ανθρωποκτονία η πρόκληση αποτελεί ελαφρυντική περίπτωση*. Στην προκειμένη υπόθεση όλες οι συνεχείς προσπάθειες του εφεσείωντα να αποτρέψει την πρόκληση απέβησαν μάταιες. Η ανταπόκριση του θύματος στην τελευταία προσπάθεια ήταν σκαιά. Η φράση «Δεν είσαι άνθρωπος» άφηνε πολλά υπονοούμενα.

35 (3) Το συμπέρασμα είναι πως το Κακουργιοδικείο δεν έδωσε την δέουσα βαρύτητα στην πρόκληση και στη συναισθηματική και ψυχική αναστάωση του εφεσείωντα.

Η έφεση γίνεται δεκτή. Η ποινή μειώνεται από φυλάκιση 12, σε φυλάκιση 8 ετών.

* Για το θέμα αυτό το Δικαστήριο υιοθέτησε απόσπασμα από τον Thomas, Principles on Sentencing, 2η έκδοση, σελίδες 76-77.

Έφεση κατά της ποινής.

Έφεση κατά της ποινής από τον Χριστάκη Χριστοδούλου ο οποίος βρέθηκε ένοχος, στις 20.1.89 από το Κακουργιοδικείο Λευκωσίας (Αριθμός Ποινικής Υπόθεσης 34827/88) στην κατηγορία ανθρωποκτονίας κατά παράβαση του Άρθρου 205 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154 και καταδικάστηκε από τον προσωρινό Πρ. Επ. Δικ. Α. Χ'Κωνσταντίνου, τον Αν. Επ. Δικ. Γ. Μιχαηλίδη, και την Επ. Δικ. Παπαδοπούλου (Κα), σε δωδεκαετή φυλάκιση. 5

Π. Αγγελίδης, για τον εφεσείοντα. 10

Σ. Μάτσας, Δικηγόρος της Δημοκρατίας Β, για την εφεσίβλητη.

Ο Δικαστής κ. Σαββίδης ανέγνωσε την απόφαση του Δικαστηρίου. Η παρούσα έφεση στρέφεται εναντίον της ποινής δωδεκαετούς φυλάκισης που επιβλήθηκε στον εφεσείοντα ύστερα από παραδοχή του σε κατηγορία για ανθρωποκτονία, κατά παράβαση του Άρθρου 205 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154. 15

Οι λεπτομέρειες του αδικήματος όπως αναφέρονται στο κατηγορητήριο είναι ότι «Ο κατηγορούμενος την 23η Οκτωβρίου, 1988 στον Άγιο Παύλο της επαρχίας Λευκωσίας δια παρανόμου πράξεως, δηλαδή δια πυροβολισμού επέφερε το θάνατο του Δημήτρη Στυλιανού Δημητρίου τέως εκ Συνοικισμού Αθαλάσσης ». 20

Αρχικά ο κατηγορούμενος κατηγορήθηκε για φόνο εκ προμελέτης αλλά, επειδή η Εισαγγελία είχε εύλογη αμφιβολία αν θα μπορούσε να αποδειχθεί στην παρούσα υπόθεση η προμελέτη, αποφασίστηκε να αντικατασταθεί η κατηγορία για φόνο εκ προμελέτης με κατηγορία για ανθρωποκτονία. 25 30

Τα αδιαμφισβήτητα γεγονότα της υπόθεσης έχουν ως εξής.

Ο εφεσείων, ηλικίας 30 χρόνων, είναι αστυνομικός. Μετά που αποφοίτησε από το Γυμνάσιο Αρρένων Κύκκου και, αφού υπηρέτησε τη θητεία του στην Εθνική Φρουρά, ενεγράφη στην Αστυνομική Δύναμη Κύπρου στις 23 Μαΐου, 1970. Υπηρέτησε στις επαρχίες Αρμολώστου και Λεμεσού και, από το 1972 μετατέθηκε στο Κέντρο Ελέγχου Μηνυμάτων Αρχηγείου Αστυνομίας. Τον Ιούνιο του 1986, ύστερα 35

από αίτησή του προς τον Αρχηγό της Αστυνομίας, του παραδόθηκε πιστόλι και 25 σφαίρες γιατί η κατοικία του βρίσκεται σε ακραία περιοχή στον Άγιο Παύλο, που γειτονεύει με τις τουρκοκρατούμενες περιοχές.

- 5 Τον Οκτώβριο του 1971, ο εφeseίων νυμφεύθηκε την Ηρούλλα Αλεξάνδρου από το Αγριδάκι και απέκτησαν δυο παιδιά, τη Νάσια 16 1/2 χρόνων και το Θεόδωρο 14 1/2 χρόνων.

- 10 Το θύμα του εγκλήματος, που ήταν ηλικίας 20 χρόνων, καταγόταν από την Κυθραία. Φοίτησε στο Γυμνάσιο και μετά στην Τεχνική Σχολή Παλλουριώτισσας και εργαζόταν ως ηλεκτρολόγος. Ήταν ανύπαντρος. Υπηρέτησε στην Εθνική Φρουρά από το 1986 μέχρι το 1988, απ' όπου αποστρατεύτηκε μόνο μια βδομάδα πριν το θάνατο του και, πριν από 15 την απόλυση του ήταν τοποθετημένος στην περιοχή Αγίου Παύλου, στην ίδια περιοχή που βρίσκεται η κατοικία του εφeseίοντα.

- 20 Στην όλη τραγωδία υπάρχει και τρίτη πρωταγωνιστική μορφή, ο Μ.Κ. 9 Νίκος Ευαγόρου, συνομήλικος και φίλος του θύματος. Η αλυσίδα των εξελίξεων που οδήγησαν στο θάνατο του θύματος ξεκινά από το πρόσωπο αυτό.

- 25 Το Μάρτιο του 1987, ο Ευαγόρου, ενώ υπηρετούσε στην Εθνική Φρουρά σαν δόκιμος αξιωματικός, τοποθετήθηκε σε μονάδα που είχε την έδρα της στην περιοχή του Αγίου Παύλου, πολύ κοντά στο σπίτι του εφeseίοντα. Σύμφωνα με τη μαρτυρία του Ευαγόρου, δημιουργήθηκε δεσμός μεταξύ του και της συζύγου του εφeseίοντα. Φαίνεται όμως, ότι αργότερα εκείνη δεν ήθελε να συνεχίσει το δεσμό αυτό, ενώ ο Ευαγόρου επέμενε.

- 30 Το Μάρτιο του 1987, που γνωρίστηκε ο μάρτυρας Ευαγόρου με τη σύζυγο του εφeseίοντα μέχρι τον Οκτώβριο του 1988, που έγινε το έγκλημα, τα σύννεφα, όπως περιγράφει το πρωτόδικο Δικαστήριο με βάση τα γεγονότα που εκτέθηκαν ενώπιόν του, μαζεύονταν συνεχώς και δυστυχώς ο 35 κεραυνός δεν άργησε να πέσει.

- 40 Στην ίδια μονάδα, στην περιοχή του Αγίου Παύλου, υπηρετούσαν στην Εθνική Φρουρά μαζί με το μάρτυρα Ευαγόρου, και το θύμα και ο Μ.Κ. 8 Χρίστος Δημοσθένους. Ο Ευαγόρου, συνοδευόμενος από τον Δημοσθένους ή το θύμα, ή και από τους δυο, περνούσε συχνά έξω από το σπίτι του ε-

φεσείοντα. Τηλεφωνούσε στη σύζυγο του εφεσείοντα, περνούσε να τη δει και να επικοινωνήσει μαζί της. Ο Ευαγόρου έλεγε στη σύζυγο του εφεσείοντα ότι θα τη σκοτώσει και θ' αυτοκτονήσει. Σε μια περίπτωση πήγε στο σπίτι της μεταφέροντας μεγάλο μαχαίρι με το οποίο την απειλήσε για να την πείσει να διαζευχθεί τον εφεσείοντα και να παντρευτεί αυτόν. Σε άλλη περίπτωση άφησε σφαίρα αυτομάτου όπλου στην μπροστική βεράντα του σπιτιού της και περνώντας απ' εκεί με το αυτοκίνητο του αργότερα, την ίδια μέρα, της είπε ότι θα την σκοτώσει.

5

10

Η σύζυγος του εφεσείοντα ανάφερε στο σύζυγο της τα συμβαίνοντα και εκείνος επανειλημμένα, και με διάφορους τρόπους, προσπάθησε να πείσει τον Ευαγόρου και τους συντρόφους του, το θύμα και τον Δημοσθένους, να σταματήσουν να ενοχλούν την οικογένεια του και, σε μερικές περιπτώσεις, ζήτησε τη βοήθεια συγγενών και γειτόνων. Ο εφεσείων άλλαξε δυο φορές τον αριθμό του τηλεφώνου του σπιτιού του και ζήτησε από την αρμόδια Αρχή να τηρηθεί μυστικός ο αριθμός του αλλά, ο Ευαγόρου κατάφερε να μαθαίνει το νέο αριθμό του τηλεφώνου και συνέχιζε να τηλεφωνά.

15

20

Ο εφεσείων κατάγγειλε στις Στρατιωτικές Αρχές τη συμπεριφορά του Ευαγόρου, ο οποίος τιμωρήθηκε και, μετατέθηκε από την περιοχή του Αγίου Παύλου σε μονάδα της Εθνικής Φρουράς στο χωρίο Βυζακιά. Ούτε όμως αυτό έδωσε τέλος στις εκ μέρους του Ευαγόρου και των συντρόφων του παρενοχλήσεις της οικογένειας του εφεσείοντα.

25

Αυτά ήταν τα γεγονότα μέχρι τη μοιραία μέρα, Κυριακή 23 Οκτωβρίου, 1988, που διαπράχθηκε το έγκλημα. Ο εφεσείων βρισκόταν στο σπίτι του με την οικογένεια του. Γύρω στις 11.40 π.μ. πρόσεξε να περνά ένα αυτοκίνητο, παρόμοιο με το αυτοκίνητο του Νίκου Ευαγόρου και, σ' αυτό βρίσκονταν δυο νεαρά πρόσωπα. Επειδή υποψιάστηκε ότι στο αυτοκίνητο ήταν ο Ευαγόρου, και είτε το θύμα είτε ο Δημοσθένους, τους ακολούθησε με το αυτοκίνητο του και, όταν διαπίστωσε ότι πράγματι στο αυτοκίνητο βρίσκονταν ο Ευαγόρου και ο Δημοσθένους, τους κάλεσε στο σπίτι του για να τους αντικρύσει με δυο γειτόνισσες και να τους ρωτήσει αν οι δυο αυτές γειτόνισσες τους είχαν μιλήσει κατά τρόπο υβριστικό για τη σύζυγο του.

30

35

40

Μόλις έληξε αυτό το επεισόδιο έφθασε και το θύμα με το αυτοκίνητο του και όταν τον είδε ο κατηγορούμενος τον πλησίασε και του είπε να έλθει και αυτός στο σπίτι του. Εκεί, στην παρουσία των Ευαγόρου και Δημοσθενους, ο εφεσείων ρώτησε το θύμα γιατί συνεχίζει να έρχεται έξω από το σπίτι και να ενυχλεί τη γυναίκα του και αυτός του απάντησε

Εσύ δεν είσαι άνθρωπος » και ξεκίνησε να φύγει. Ο εφεσείων εξοργιστηκε πήγε σε άλλο δωμάτιο του σπιτιού, πήρε το υπηρεσιακό του πιστόλι, ακολούθησε το θύμα, που στο μεταξύ μπήκε στο αυτοκίνητο, και το πυροβόλησε μια φορά. Το θύμα βγήκε τραυματισμένο από το αυτοκίνητο και ο εφεσείων τον ακολούθησε και τον πυροβόλησε ακόμα δυο φορές. Το θύμα τραυματίστηκε σοβαρα στην κεφαλη και στο σώμα και μεταφερθηκε στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας όπου, παρα τις προσπάθειες των γιατρων, υπόκυψε στα τραύματα του γύρω στις 3.30 μ.μ της ίδιας ημέρας

Όταν έφθασε η αστυνομία στον τόπο του εγκληματος, ο εφεσείων καθόταν σ' ένα σωρό από χώμα έξω απο το σπίτι και, όταν ρωτηθηκε από αστυνομικό τι συνεβηκε, αυτός απάντησε «Είμαι ο αστυνομικός 3050, τζιαι αδέλφιν επαιξα τον ».

Σε εκτενή θεληματική κατάθεση που έδωσε στην Αστυνομία μετά τη σύλληψη του δίνει λεπτομερη αναφορά στα γεγονότα που προηγηθηκαν του εγκληματος, με λεπτομέρειες των προκλήσεων του θυματος και των συνιρόφων του και, τις επιπτώσεις της συμπεριφοράς τους στην οικογενειακή του ζωη και την υγεία του η οποια υπεστη σοβαρό κλονισμό. Τελειώνοντας την κατάθεση του έδωσε τις πιο κάτω λεπτομέρειες που αφορουν το θύμα.

30 «Αυτός αντί να μου ζητήσει συγγνώμη μου είπεν 'Εσύ εν είσαι ανθρωπος'. Τον ρωτησα τι είπεν και μου επανέλαβε ξανά: 'Εν είσα' άνθρωπος'. Όταν άκουσα για δεύτερη φορά αυτή τη φραση με εσκούλλησαν τα νεύρα τζιαι εν αθθυμούμαι τιποτε. Το μονο που αθθυμούμαι ήταν που ήρταν δκυιο Αστυνομικοι τζιαι εφέραν με δαμαί.»

40 Στις 8 Νοεμβρίου, 1988, ο εφεσείων κατηγορήθηκε από τον Αστυνόμο κ. Κωμοδίκη για το φόνο εκ προμελέτης του θυματος και απάντησε «Δεν παραδέχομαι φονο εκ προμελέτης, είχα δεχθεί σοβαρή πρόκληση από όλους δηλαδή τον

Ευαγόρου, τον Δημοσθένους και το Δημητρίου για αρκετό καιρό. Έκαμα ό,τι μπορούσα. Ήτο ανθρωπίνως αδύνατο να σταματήσω τις προκλήσεις. Για ό,τι έγινε λυπούμαι πραγματικά. Ζητώ συγγώμη από όλους. Δεν είχα καμιά πρόθεση να θλάψω κανένα. Σε καμιά περίπτωση διέπραξα φόνον εκ προμελέτης ».

Το πρωτόδικο Δικαστήριο στην εμπειριστατωμένη απόφασή του ασχολήθηκε με τις αρχές που διέπουν την επιβολή ποινής και αφού έλαβε υπόψη του τη σοβαρότητα του εγκλήματος, τις προσωπικές περιστάσεις του εφεσείοντα, με ιδιαίτερη έμφαση στην ψυχολογική του κατάσταση, και τις σοβαρές επιπτώσεις της καταδίκης του στην οικογενειακή του ζωή και στη σταδιοδρομία του, κατάληξε στο συμπέρασμα πως η αρμόζουσα, υπό τις περιστάσεις, ποινή ήταν φυλάκιση 12 χρόνων.

Ο δικηγόρος του εφεσείοντα στην αγόρευση του ενώπιόν μας ισχυρίστηκε πως η ποινή που επιβλήθηκε στον εφεσείοντα ήταν έκδηλα υπερβολική, λαμβανομένων υπόψη όλων των περιστατικών της υπόθεσης και, ότι το πρωτόδικο Δικαστήριο δεν έδωσε τη δέουσα βαρύτητα στη σοβαρή πρόκληση του θύματος κατά τον ουσιώδη χρόνο και τη συνεχή προκλητική συμπεριφορά του θύματος και των φίλων του, απέναντι στον εφεσείοντα και την οικογένειά του, η οποία διατάραξε την οικογενειακή του γαλήνη και κλόνησε την υγεία του, σε βαθμό που του προκάλεσε τέτοια ψυχική αναστάτωση που να χρειαστεί παρακολούθηση από ψυχίατρο.

Ο ισχυρισμός για τη συναισθηματική διαταραχή του εφεσείοντα, λόγω της συμπεριφοράς του θύματος και των φίλων του, έγινε αποδεκτός από το δικηγόρο της εφεσίβλητης Δημοκρατίας που παρουσιάσθηκε ενώπιόν μας. Τονίστηκε όμως, η σοβαρότητα του αδικήματος, λαμβανομένου μάλιστα υπόψη του γεγονότος ότι για τη διάπραξή του χρησιμοποιήθηκε από τον εφεσείοντα το υπηρεσιακό του πιστόλι εναντίον ενός άοπλου θύματος.

Έχει τονισθεί επανειλημμένα από το Ανώτατο Δικαστήριο πως η επιβολή ποινής είναι κατ' εξοχήν έργο του πρωτόδικου Δικαστηρίου και, πως το Ανώτατο Δικαστήριο, σαν Εφετείο σε Ποινικές Υποθέσεις, δεν επεμβαίνει εκτός αν καταλήξει στο συμπέρασμα πως η ποινή είναι έκδηλα υπερβολική ή ανεπαρκής ή βασικά λανθασμένη.

Με γνώμονα την αρχή αυτή ερχόμαστε τώρα να εξετάσουμε κατά πόσο η ποινή 12 χρόνων φυλάκισης που επιβλήθηκε στον εφεσείοντα είναι έκδηλα υπερβολική, όπως ισχυρίστηκε ο ευπαιδευτος δικηγόρος του.

- 5 Όπως τονίστηκε από το πρωτόδικο Δικαστήριο, η σοβαρότητα του αδικήματος και ο τρόπος εκτέλεσης του ήταν πολύ επιβαρυντικά για τον εφεσείοντα. Το πρωτόδικο Δικαστήριο στην απόφαση του σχολίασε την πράξη του εφεσείοντα ως εξής:-
- 10 «Χρησιμοποίησε το πιστόλι που η Υπηρεσία του προμήθευσε, για να θέσει τέρμα στη ζωή ενός ανυπεράσπιστου, άοπλου νέου τη στιγμή που αυτός ο νέος, ανύποπτος, μπήκε στο αυτοκίνητο του για να φύγει. Και δεν αρκέστηκε ο κατηγορούμενος στον πρώτο πυροβολισμό. Όταν είδε το θύμα του να βγαίνει από το αυτοκίνητο τραυματισμένο και να προσπαθεί να απομακρυνθεί δεν εδίστασε να ακολουθήσει το θύμα και να το πυροβολήσει ακόμα δυο φορές έτσι για να μην αφήσει στο θύμα ελπίδα επιβίωσης. Αυτές οι πράξεις του κατηγορουμένου μαζί με την ενέργεια του να πάει σε άλλο δωμάτιο να πάρει το πιστόλι είναι στοιχεία που τοποθετούν το έγκλημα στη διαχωριστική γραμμή μεταξύ ανθρωποκτονίας και φόνου εκ προμελέτης. Από οποιαδήποτε σκοπιά το έγκλημα ήταν άγριο και απεχθές.»
- 25 Οι πιο πάνω παρατηρήσεις του πρωτόδικου Δικαστηρίου είναι ορθές όσον αφορά τη σοβαρότητα του αδικήματος. Τα γεγονότα όμως αυτά πρέπει να εξετασθούν κάτω από το πρίσμα όλης της υπόθεσης, και ιδιαίτερα, της προκλητικής συμπεριφοράς του θύματος κατά τον ουσιώδη
- 30 χρόνο που ήταν το αποκορύφωμα συνεχών προκλήσεων και επεμβάσεων στην οικογενειακή ζωή του εφεσείοντα, οι οποίες κατέστρεψαν την οικογενειακή του γαλήνη, καθώς και της ταραγμένης ψυχολογικής του κατάστασης, που ήταν συνέπεια της συμπεριφοράς του θύματος και των φίλων του. Η ψυχολογική του αυτή κατάσταση αντανακλάται στην κατάθεσή του που έδωσε αμέσως μετά την σύλληψή του με τα λόγια: «όταν άκουσα για δεύτερη φορά αυτή τη φράση με εσκούλλησαν τα νεύρα τζιαι εν αθθυμούμαι τίποτε.»
- 40 Όσον αφορά τη συναισθηματική κατάσταση του εφεσείοντα κρίνουμε σκόπιμο να αναφερθούμε στα πιο κάτω

συμπεράσματα του πρωτόδικου Δικαστηρίου όπως αναφέρονται στην απόφασή του.

«Δεχόμαστε ότι ή πιο πάνω συμπεριφορά και οι πράξεις του ιδίου του θύματος, του Δημοσθένους και ιδιαίτερα του Ευαγόρου δημιούργησαν στον κατηγορούμενο συναισθήματα που τον βασάνιζαν, που τον είχαν οδηγήσει σε αμηχανία να μη ξέρει με ποιο τρόπο να αντιμετωπίσει την κατάσταση μπροστά στην επιμονή των τριών συντρόφων να συνεχίσουν να παρενοχλούν τη σύζυγο και την οικογένειά του. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι είχε δημιουργηθεί στον κατηγορούμενο μια πεφορτισμένη συναισθηματική κατάσταση και θα τη λάβουμε υπόψη μας στην επιμέτρηση της ποινή.

.....
 15

Ένα άλλο ελαφρυντικό στοιχείο, που εκπηγάει από τα γεγονότα και που λαμβάνουμε υπόψη, είναι ότι ο κατηγορούμενος δεν φαίνεται να είχε προαποφασίσει αυτό το φόνο. Βρισκόταν στο σπίτι του και δεν ανέμενε το θύμα, ενώ στην συνάντησή του με τον Ευαγόρου και τον Δημοσθένους, που προηγήθηκε, δεν φάνηκε να είχε πρόθεση να χρησιμοποιήσει οποιανδήποτε βία. Άλλωστε, τα γεγονότα δεν παρουσιάζουν τον κατηγορούμενο σαν βίαιο άτομο ή άτομο με τάση να χρησιμοποιεί βία.» 20 25

Σχετικά με το κατά πόσο η πρόκληση αποτελεί ελαφρυντικό στοιχείο στην επιμέτρηση της ποινής σε περιπτώσεις ανθρωποκτονίας, διαβάζουμε τα πιο κάτω στο σύγγραμμα του D. A. Thomas, Principles of Sentencing, 2η έκδοση, σελίδες 76-77. 30

«Many cases of manslaughter by reason of provocation arise out of the deterioration of emotional relationships; commonly the victim is the wife or husband of the offender, or a third party who has become involved with one of them. The scale of sentences appears to extend from about three years' to about seven years' imprisonment. Sentences within the higher range of six or seven years' imprisonment will be upheld in cases where the degree of provocation is limited and there is some evidence of deliberation. In Hamerton the appellant stabbed his wife when she received a telephone call from a 35 40

man with whom she had behaved 'in a provocative, flirtatious manner' at a party. Although there was a lengthy history of matrimonial discord, there was no suggestion of adulterous relationships, and the husband's behaviour in going down-
 5 stairs, taking a knife from the kitchen into another room and stabbing his wife left him 'time ... to reflect on what he was doing'. The Court considered that the case was 'on the border-
 10 line' and could not be treated as an example of 'gross provocation'. The sentence of seven years was upheld.
 15 A sentence much longer than this is unlikely to be upheld, even where the provocation is not grave. In Beard the appel-
 20 lant strangled his wife after finding letters from another man with whom he had known for some time she was having an af-
 25 fair; the appellant had previously committed adultery with a number of women, including the wife of his wife's lover. The
 30 Court considered that the appellant was probably 'fortunate in his verdict' and that the case could not be regarded as one
 35 of 'such sudden and extreme provocation as could reduce this case to a comparatively minor case in its class'; however, the
 40 sentence of ten years' imprisonment did not 'give sufficient weight to the jury's view that this was manslaughter on the
 ground of provocation' and it was reduced to seven years.»

Από τα γεγονότα της υπόθεσης όπως έχουν εκτεθεί ο ε-
 25 φεσείων, παρά τις συνεχείς προκλήσεις του θύματος και
 των φίλων του με πρωταγωνιστή το Μ.Κ. 9 Ευαγόρου, που
 άρχισαν από το Μάρτη του 1987 μέχρι την ημέρα του φόνου
 του θύματος, προσπάθησε με κάθε νόμιμο μέσο και αυτο-
 30 συγκράτηση να αποτρέψει τις προκλήσεις αυτές με νουθε-
 35 τήσεις, με καταγγελίες στους ανώτερους του Ευαγόρου, με
 παράκληση για μεσολάβηση στους συγγενείς του, με αλ-
 40 λαγή του αριθμού τηλεφώνου του ώστε ο αριθμός να τηρη-
 θεί μυστικός, χωρίς όμως κανένα αποτέλεσμα. Ακόμα και
 την ημέρα του εγκλήματος ο εφεσείων προέβηκε σε μια ύ-
 στατη προσπάθεια για να παρακαλέσει το θύμα και τους
 φίλους του να παύσουν να τον ενοχλούν. Στην προσπά-
 45 θεια αυτή η ανταπόκριση του θύματος ήταν σκαιά και προ-
 κλητική εξυθρίζοντας επανειλημμένα τον εφεσείοντα με τις
 λέξεις «Εν είσαι άνθρωπος», λέξεις που άφηναν πολλά υ-
 50 πονοούμενα για τον εφεσείοντα, αν ληφθεί υπόψη το όλο ι-
 55 στορικό της υπόθεσης, που αφορά τη συμπεριφορά του
 θύματος και των φίλων του απέναντι στη σύζυγο του εφε-
 60 σείοντα και τον ίδιο.

Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα περιστατικά της υπόθεσης καταλήξαμε στο συμπέρασμα πως δε δόθηκε η δέουσα βαρύτητα από το πρωτόδικο Δικαστήριο στη σοβαρή προκλήση του θύματος κατά τον ουσιώδη χρόνο και που όπως ήδη αναφέραμε, ήταν το αποκορύφωμα προκλήσεων που κράτησαν πάνω από 1 1/2 χρόνο καθώς και της συναισθηματικής και ψυχικής αναστάτωσης από την οποία διακατεχόταν ο εφεσείων συνεπεία των προκλήσεων αυτών. 5

Κάτω από τα περιστατικά της υπόθεσης, όπως τα έχουμε εκθέσει, βρίσκουμε πως η ποινή φυλάκισης 12 χρόνων είναι έκδηλα υπερβολική και την υποβιβάζουμε σε φυλάκιση οκτώ χρόνων. 10

Η έφεση επιτυγχάνει και η ποινή υποβιβάζεται σε 8 χρόνια φυλάκιση από την ημέρα που καταγνώστηκε.

Η Έφεση επιτρέπεται. Η Ποινή μειώνεται σε 8 χρόνια φυλάκιση. 15